ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 29ης Απριλίου 2004 *

Στην υπόθεση C-496/99 P,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τον F. Ruggeri Laderchi, στη δε συνέχεια από τους T. van Rijn και L. Visaggio, επικουρούμενους από τον A. Dal Ferro, avvocato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (δεύτερο τμήμα) στις 14 Οκτωβρίου 1999, T-191/96 και T-106/97, CAS Succhi di Frutta κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-3181), με σκοπό τη μερική ακύρωση της αποφάσεως αυτής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

CAS Succhi di Frutta SpA, με έδρα το Castagnaro (Ιταλία), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους A. Tizzano, G. M. Roberti και F. Sciaudone, στη δε συνέχεια από τους G. M. Roberti και F. Sciaudone, avvocati,

καθής της κύριας δίκης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, προεδρεύοντα του έκτου τμήματος, J. N. Cunha Rodrigues, J.-P. Puissochet, R. Schintgen (εισηγητή) και F. Macken, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: S. Alber,
γραμματέας: R. Grass,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 21 Δεκεμβρίου 1999, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο στις 14 Οκτωβρίου 1999, (Τ-191/96 και Τ-106/97, CAS Succhi di Frutta κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-3181, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με σκοπό τη μερική ακύρωση της αποφάσεως αυτής.

Νομικό πλαίσιο, πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

2 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Πρωτοδικείο εξέθεσε το νομικό πλαίσιο, τα πραγματικά περιστατικά και τη διαδικασία ως εξής:

«1 Στις 4 Αυγούστου 1995, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1975/95, για δράσεις δωρεάν προμήθειας γεωργικών προϊόντων για τους πληθυσμούς της Γεωργίας, της Αρμενίας, του Αζερμπαϊτζάν, της Κιργισίας και του Τατζικιστάν (ΕΕ L 191, σ. 2, στο εξής: κανονισμός 1975/95). Οι δύο πρώτες αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού αυτού αναφέρουν "ότι θα προβλεφθεί η διάθεση στη Γεωργία, στην Αρμενία, στο Αζερμπαϊτζάν, την Κιργισία και στο Τατζικιστάν γεωργικών προϊόντων, προκειμένου να βελτιωθούν οι όροι εφοδιασμού λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των καταστάσεων που επικρατούν εκεί και χωρίς να διακυβευθεί η εξέλιξη προς εφοδιασμό σύμφωνα με τους κανόνες της αγοράς" και ότι "η Κοινότητα διαθέτει αποθεματοποιημένα προϊόντα μετά από μέτρα παρεμβάσεως και, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της αγοράς, πρέπει να διατεθούν κατά προτεραιότητα αυτά τα προϊόντα για να υλοποιηθεί η προβλεπόμενη δράση".

2 Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού 1975/95:

"Με τους όρους που καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό αναλαμβάνονται δράσεις για τη δωρεάν χορήγηση στη Γεωργία, στην Αρμενία, στο Αζερμπαϊτζάν, την Κιργισία και στο Τατζικιστάν γεωργικών προϊόντων που θα καθοριστούν και τα οποία είναι διαθέσιμα μετά από μέτρα παρεμβάσεως· σε περίπτωση που τα προϊόντα αυτά δεν είναι προσωρινώς διαθέσιμα στην παρέμβαση, θα συγκεντρωθούν στην κοινοτική αγορά για να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας".

3 Το άρθρο 2 του κανονισμού 1975/95 ορίζει τα εξής:

"1. Τα προϊόντα θα χορηγηθούν ως έχουν ή μετά από μεταποίηση.

2. Οι δράσεις μπορούν επίσης να αφορούν τρόφιμα που είναι διαθέσιμα ή τα οποία μπορούν να αγοραστούν στο εμπόριο έναντι άλλων προϊόντων που προέρχονται από αποθέματα παρεμβάσεως της ίδιας ομάδας προϊόντων.

3. Οι δαπάνες της χορήγησης, συμπεριλαμβανομένης και της μεταφοράς και, ενδεχομένως, της μεταποιήσεως καθορίζονται με διαδικασία διαγωνισμού ή, για λόγους που συνδέονται με τον επείγοντα χαρακτήρα ή με δυσκολίες μεταφοράς, με διαδικασία απευθείας ανάθεσης.

[...]"

4 Εν συνεχεία, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2009/95, της 18ης Αυγούστου 1995, για τη θέσπιση διατάξεων που εφαρμόζονται για τη δωρεάν προμήθεια γεωργικών προϊόντων που κατέχονται στα αποθέματα παρέμβασης και προορίζονται για τη Γεωργία, την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, την Κιργισία και το Τατζικιστάν, όπως προβλέπεται στον κανονισμό 1975/95 (ΕΕ L 196, σ. 4, στο εξής: κανονισμός 2009/95).

5 Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2009/95 αναφέρει τα εξής:

"[...] προβλέπεται η δωρεάν προμήθεια αγαθών αφενός με τη μορφή γεωργικών προϊόντων στη φυσική τους κατάσταση, που κατέχονται στα αποθέματα παρέμβασης, και αφετέρου με τη μορφή προϊόντων της ίδιας κατηγορίας, τα οποία όμως δεν προέρχονται από τα αποθέματα της παρέμβασης· [...] πρέπει επίσης να θεσπιστούν οι ειδικές ρυθμίσεις που θα εφαρμόζονται για την προμήθεια μεταποιημένων προϊόντων· [...] πρέπει η πληρωμή για τις εν λόγω προμήθειες να μπορεί να καταβάλλεται με τη μορφή πρώτων υλών που κατέχονται στα αποθέματα παρέμβασης."

6 Το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 2009/95 ορίζει τα εξής:

"Ο διαγωνισμός μπορεί να αφορά την ποσότητα των προϊόντων που θα αναληφθούν υλικά από τα αποθέματα παρέμβασης ως πληρωμή της προμήθειας μεταποιημένων προϊόντων, τα οποία ανήκουν στην ίδια κατηγορία προϊόντων, στο στάδιο παράδοσης που προβλέπεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού".

7 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο ε', περίπτωση 1, του κανονισμού 2009/95, για να είναι έγκυρη η προσφορά πρέπει να περιλαμβάνει, στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 2, παράγραφος 2, "την ποσότητα των προτεινόμενων προϊόντων εκφρασμένη σε τόνους (καθαρό βάρος), αντί του καθαρού τόνου του τελικού προϊόντος, υπό τις συνθήκες και το στάδιο παράδοσης που προβλέπονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού".

8 Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 2009/95:

"Οι προσφορές που δεν έχουν καταβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, που ανταποκρίνονται εν μέρει μόνο στους όρους του κανονισμού του διαγωνισμού ή που περιλαμβάνουν όρους άλλους από αυτούς που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, είναι δυνατό να απορριφθούν".

9 Σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 2009/95, στην προκήρυξη του διαγωνισμού καθορίζονται κυρίως:

"— οι όροι και οι συμπληρωματικές προϋποθέσεις,

— ο ορισμός των παρτίδων,

[...]

— τα βασικά φυσικά και τεχνολογικά χαρακτηριστικά των διαφόρων παρτίδων,

[...]".

10 Σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 2009/95, στην περίπτωση διαγωνισμού προβλεπομένου στο άρθρο 2, παράγραφος 2, η προκήρυξη περιλαμβάνει κυρίως:

"— την παρτίδα ή την ομάδα των παρτίδων που θα αναληφθούν ως πληρωμή της προμήθειας,

— τα χαρακτηριστικά του μεταποιημένου προϊόντος που πρόκειται να αποτελέσει το αντικείμενο της προμήθειας (φύση, ποσότητα, ποιότητα, συσκευασία κ.λπ.)".

11 Η Επιτροπή εξέδωσε στη συνέχεια τον κανονισμό (ΕΚ) 228/96, της 7ης Φεβρουαρίου 1996, για τη δωρεάν προμήθεια χυμού φρούτων και μαρμελάδας στους πληθυσμούς της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν (ΕΕ L 30, σ. 18, στο εξής: κανονισμός 228/96).

12 Στην πρώτη και στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 228/96 εκτίθενται τα ακόλουθα:

"[...] ο κανονισμός (ΕΚ) 1975/95 προβλέπει ότι οι ενέργειες προμήθειας γεωργικών προϊόντων μπορεί να αφορούν τρόφιμα τα οποία είναι διαθέσιμα ή είναι δυνατόν να συγκεντρωθούν από την αγορά έναντι άλλων προϊόντων που προέρχονται από την εφαρμογή των μέτρων παρέμβασης·

[...] για να ικανοποιηθεί η ζήτηση των δικαιούχων χωρών σε χυμούς και μαρμελάδες φρούτων, πρέπει να προκηρυχθεί διαγωνισμός για τον καθορισμό των ευνοϊκότερων όρων, για την προμήθεια τέτοιων προϊόντων και να προβλεφθεί η πληρωμή του υπερθεματιστή με καρπούς που έχουν αποσυρθεί από την αγορά στα πλαίσια των ενεργειών απόσυρσης, κατ'

εφαρμογήν των άρθρων 15 και 15α του κανονισμού (ΕΟΚ) 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών [ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250], όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) 1363/95 της Επιτροπής [ΕΕ L 132, σ. 8]".

13 Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού 228/96:

"Προκηρύσσεται διαγωνισμός για τη δωρεάν προμήθεια 1 000 τόνων χυμού φρούτων, 1 000 τόνων συμπυκνωμένου χυμού φρούτων και 1 000 τόνων μαρμελάδας φρούτων κατ' ανώτατο όριο, όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στον κανονισμό 2009/95, και ιδίως στο άρθρο 2, παράγραφος 2, και σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού".

14 Το παράρτημα Ι του κανονισμού 228/96 περιέχει τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

Παρτίδα αριθ. 1	Προϊόν προς διάθεση: 500 τόνοι καθαρού βάρους χυμού μήλων Προϊόν προς απόσυρση: μήλα
Παρτίδα αριθ. 2	Προϊόν προς διάθεση: 500 τόνοι καθαρού βάρους χυμού μήλων συμπυκνωμένου κατά 50 % Προϊόν προς απόσυρση: μήλα.
Παρτίδα αριθ. 3	Προϊόν προς διάθεση: 500 τόνοι καθαρού βάρους χυμού πορτοκαλιών Προϊόν προς απόσυρση: πορτοκάλια

Παρτίδα αριθ. 4 Προϊόν προς διάθεση: 500 τόνοι καθαρού βάρους χυμού πορτοκαλιών συμπυκνωμένου κατά 50 %
Προϊόν προς απόσυρση: πορτοκάλια

Παρτίδα αριθ. 5 Προϊόν προς διάθεση: 500 τόνοι καθαρού βάρους μαρμελάδας διαφόρων φρούτων
Προϊόν προς απόσυρση:μήλα

Παρτίδα αριθ. 6 Προϊόν προς διάθεση: 500 τόνοι καθαρού βάρους μαρμελάδας διαφόρων φρούτων
Προϊόν προς απόσυρση: πορτοκάλια

Για έκαστη παρτίδα ως ημερομηνία παράδοσης καθορίζεται η 20ή Μαρτίου 1996.

15 Με έγγραφο της 15ης Φεβρουαρίου 1996, η [CAS Succhi di Frutta SpA, στο εξής: Succhi di Frutta ή προσφεύγουσα] υπέβαλε προσφορά για τις παρτίδες αριθ. 1 και 2, προτείνοντας να παραλάβει, ως πληρωμή για την προμήθεια των προϊόντων της και για κάθε μία από τις παρτίδες, 12 500 τόνους και 25 000 τόνους μήλων αντιστοίχως.

16 Οι εταιρίες Trento Frutta SpA (στο εξής: Trento Frutta) και Loma GmbH (στο εξής: Loma) προσέφεραν, αντιστοίχως, την απόσυρση 8 000 τόνων μήλων για την παρτίδα αριθ. 1 και 13 500 τόνων μήλων για την παρτίδα αριθ. 2. Επιπλέον, η Trento Frutta ανέφερε ότι, σε περίπτωση ανεπάρκειας των μήλων, ήταν διατεθειμένη να παραλάβει ροδάκινα.

17 Στις 6 Μαρτίου 1996, η Επιτροπή απέστειλε στην Azienda di Stato per gli Interventi nel Mercato Agricolo (ιταλικό οργανισμό παρέμβασης, στο εξής: AIMA), με κοινοποίηση στην Trento Frutta, το σημείωμα αριθ. 10663, στο οποίο ανέφερε ότι είχε κατακυρώσει τις παρτίδες αριθ. 1, 3, 4, 5 και 6 στην

Trento Frutta. Σύμφωνα με το σημείωμα αυτό, η Trento Frutta θα ελάμβανε ως πληρωμή, κατά προτεραιότητα, τις ακόλουθες ποσότητες αποσυρθέντων από την αγορά φρούτων:

Παρτίδα αριθ. 1 8 000 τόνους μήλων ή, εναλλακτικώς, 8 000 τόνους ροδακίνων·

Παρτίδα αριθ. 3 20 000 τόνους πορτοκαλιών ή, εναλλακτικώς, 8 500 τόνους μήλων και 8 500 τόνους ροδακίνων·

Παρτίδα αριθ. 4 32 000 τόνους πορτοκαλιών ή, εναλλακτικώς, 13 000 τόνους μήλων ή 13 000 τόνους ροδακίνων·

Παρτίδα αριθ. 5 18 000 τόνους μήλων ή, εναλλακτικώς, 18 000 τόνους ροδακίνων·

Παρτίδα αριθ. 6 45 000 τόνους πορτοκαλιών ή, εναλλακτικώς, 18 000 τόνους μήλων ή 18 000 τόνους ροδακίνων.

18 Στις 13 Μαρτίου 1996, η Επιτροπή απέστειλε στην AIMA το σημείωμα αριθ. 11832, πληροφορώντας την ότι είχε κατακυρώσει την παρτίδα αριθ. 2 στη Loma έναντι αποσύρσεως 13 500 τόνων μήλων.

19 Η AIMA έλαβε, σύμφωνα με τον κανονισμό 228/96, τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση των προπαρατεθέντων σημειωμάτων αριθ. 10663 και 11832 της Επιτροπής, με την εγκύκλιο αριθ. 93/96 της 21ης Μαρτίου 1996, που επαναλάμβανε το περιεχόμενο των ως άνω σημειωμάτων.

20 Στις 14 Ιουνίου 1996, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(96) 1453, για την προμήθεια χυμού φρούτων και μαρμελάδας στους πληθυσμούς της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν, που προβλέπει ο κανονισμός 228/96 (στο εξής: απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996). Σύμφωνα με τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω αποφάσεως, μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού, οι ποσότητες των προϊόντων οι οποίες αποσύρθηκαν από την αγορά ήσαν ασήμαντες σε σχέση με τις απαιτούμενες ποσότητες, ενώ η περίοδος αποσύρσεως είχε σχεδόν τελειώσει. Συνεπώς, για να περατωθούν οι εργασίες αυτές, έπρεπε να επιτραπεί στις εταιρίες στις οποίες είχαν κατακυρωθεί τα προϊόντα και οι οποίες το επιθυμούσαν να παραλάβουν ως πληρωμή, αντί για μήλα και πορτοκάλια, άλλα προϊόντα αποσυρόμενα από την αγορά σε προκαθορισθείσες αναλογίες που θα αντικατόπτριζαν την ισοδυναμία της μεταποιήσεως των εν λόγω προϊόντων.

21 Το άρθρο 1 της αποφάσεως της 14ης Ιουνίου 1996 ορίζει ότι τα προϊόντα που αποσύρονται από την αγορά διατίθενται στις επιχειρήσεις στις οποίες έχει κατακυρωθεί η προμήθεια (ήτοι στην Trento Frutta και στη Loma) μετά από αίτησή τους, σύμφωνα με τους ακόλουθους συντελεστές ισοδυναμίας:

α) 1 τόνος ροδακίνων για 1 τόνο μήλων,

β) 0,667 τόνοι βερικόκων για 1 τόνο μήλων,

γ) 0,407 τόνοι ροδακίνων για 1 τόνο πορτοκαλιών,

δ) 0,270 τόνοι βερικόκων για 1 τόνο πορτοκαλιών.

22 Η απόφαση αυτή απευθύνθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία, στη Γαλλική Δημοκρατία, στην Ελληνική Δημοκρατία και στο Βασίλειο της Ισπανίας.

23 Στις 22 Ιουλίου 1996, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(96) 1916, για την προμήθεια χυμού φρούτων και μαρμελάδας στους πληθυσμούς της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν, που προβλέπεται στον κανονισμό 228/96 (στο εξής: απόφαση της 22ας Ιουλίου 1996). Σύμφωνα με την τρίτη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω αποφάσεως, η διαθέσιμη ποσότητα ροδακίνων και βερικόκων δεν αρκούσε για την περάτωση των εργασιών και ήταν σκόπιμο να επιτραπεί, επιπλέον, να αντικατασταθούν από νεκταρίνια τα μήλα που επρόκειτο να παραληφθούν από τους μειοδότες.

24 Το άρθρο 1 της αποφάσεως της 22ας Ιουλίου 1996 ορίζει ότι τα αποσυρόμενα από την αγορά προϊόντα τίθενται στη διάθεση της Trento Frutta και της Loma, μετά από αίτησή τους, σύμφωνα με τον συντελεστή ισοδυναμίας 1,4 τόνοι νεκταρίνια για 1 τόνο μήλα.

25 Η απόφαση αυτή απευθύνθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία.

26 Με προσφυγή ασκηθείσα ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale del Lazio και κοινοποιηθείσα στην AIMA στις 24 Ιουλίου 1996, η προσφεύγουσα ζήτησε την ακύρωση της προπαρατεθείσας εγκυκλίου 93/96 της AIMA.

27 Στις 26 Ιουλίου 1996, κατά τη σύσκεψη που οργανώθηκε, κατόπιν αιτήσεώς της, με τις υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης «Γεωργία» της Επιτροπής (ΓΔ VI), η προσφεύγουσα παρουσίασε τις αντιρρήσεις της όσον αφορά την αντικατάσταση από άλλα φρούτα των μήλων και των πορτοκαλιών που είχε επιτρέψει η Επιτροπή και παρέλαβε αντίγραφο της αποφάσεως της 14ης Ιουνίου 1996.

28 Στις 2 Αυγούστου 1996, η προσφεύγουσα απέστειλε στην Επιτροπή την τεχνική έκθεση αριθ. 94 που καταρτίστηκε από το Dipartimento Territorio e Sistemi Agro-Forestali του Πανεπιστημίου της Πάδοβας, σχετικά με τους συντελεστές οικονομικής ισοδυναμίας ορισμένων φρούτων όσον αφορά τη μεταποίησή τους σε χυμό.

29 Στις 6 Σεπτεμβρίου 1996, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(96) 2208, για την τροποποίηση της απόφασης της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 1996, για την προμήθεια χυμού φρούτων και μαρμελάδας στους πληθυσμούς της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν, που προβλέπει ο κανονισμός 228/96 (στο εξής: απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996). Σύμφωνα με τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως αυτής, προκειμένου να πραγματοποιηθεί πιο εξισορροπημένη υποκατάσταση των προϊόντων, για όλη την περίοδο απόσυρσης των ροδακίνων, μεταξύ των μήλων και των πορτοκαλιών που χρησιμοποιούνται για την προμήθεια χυμού φρούτων στους πληθυσμούς του Καυκάσου, αφενός, και των ροδακίνων που αποσύρονται από την αγορά για την πληρωμή των προμηθειών αυτών, αφετέρου, έπρεπε να τροποποιηθούν οι συντελεστές που καθορίζονταν στην απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996. Οι νέοι συντελεστές θα εφαρμόζονταν μόνο στα προϊόντα που δεν είχαν ακόμη αποσυρθεί από τους μειοδότες ως πληρωμή για τις προμήθειες.

30 Σύμφωνα με το άρθρο 1 της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, το άρθρο 1, στοιχεία α΄ και γ΄, της αποφάσεως της 14ης Ιουνίου 1996 τροποποιήθηκε ως εξής:

"α) 0,914 τόνοι ροδακίνων για έναν τόνο μήλων,

[...]

γ) 0,372 τόνοι ροδακίνων για έναν τόνο πορτοκαλιών".

31 Η απόφαση αυτή απευθύνθηκε στην Ιταλική Δημοκρατία, στη Γαλλική Δημοκρατία, στην Ελληνική Δημοκρατία και στο Βασίλειο της Ισπανίας.

32 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Νοεμβρίου 1996, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996. Η υπόθεση αυτή πρωτοκολλήθηκε με αριθμό Τ-191/96.

33 Με διάταξη της 26ης Φεβρουαρίου 1997, Τ-191/96 R, CAS Succhi di Frutta κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-211), ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου απέρριψε την αίτηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, την οποία υπέβαλε η προσφεύγουσα στις 16 Ιανουαρίου 1997.

34 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Απριλίου 1997, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως της 22ας Ιουλίου 1996, ισχυριζόμενη ότι αντίγραφο της εν λόγω αποφάσεως έλαβε μόλις στις 30 Ιανουαρίου 1997, στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων. Η υπόθεση αυτή πρωτοκολλήθηκε με αριθμό Τ-106/97.

35 Με διάταξη της 20ής Μαρτίου 1998, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου απέρριψε αίτηση υποβληθείσα από την Allione Industria Alimentare SpA [στο εξής: Allione], προκειμένου να της επιτραπεί να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας στην υπόθεση Τ-191/96 (Συλλογή 1998, σ. II-573).

36 Με διάταξη της 14ης Οκτωβρίου 1998, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου διέταξε την ένωση των υποθέσεων Τ-191/96 και Τ-106/97 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

37 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, κάλεσε την Επιτροπή να αναφέρει εγγράφως πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση ποια ήταν η κατάσταση των διαθεσίμων αποθεμάτων μήλων στους οργανισμούς παρεμβάσεως κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση αυτή εντός της ταχθείσας προθεσμίας. Η επ' ακροατηρίου συζήτηση διεξήχθη στις 10 Φεβρουαρίου 1999.»

3 Στην υπόθεση Τ-191/96, η Succhi di Frutta ζήτησε από το Πρωτοδικείο να ακυρώσει την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, που τροποποιεί την απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996, και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

Επί του παραδεκτού

4 Η Επιτροπή ισχυρίστηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου ότι η προσφυγή στην υπόθεση Τ-191/96 ήταν απαράδεκτη για δύο λόγους, ήτοι αφενός ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 δεν αφορούσε άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα και αφετέρου ότι η προσφεύγουσα δεν έχει κανένα συμφέρον για την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως.

5 Όσον αφορά το παραδεκτό, το Πρωτοδικείο έκρινε τα εξής:

«50 Το άρθρο 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 230 ΕΚ) παρέχει, με το τέταρτο εδάφιό του, σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο τη δυνατότητα να ασκεί προσφυγή ακυρώσεως κατά των αποφάσεων που

απευθύνονται σε αυτό, καθώς και κατά αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά.

51 Κατά πάγια νομολογία, υποκείμενα άλλα από τους αποδέκτες μιας αποφάσεως δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι τα αφορά ατομικά, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, παρά μόνον αν η απόφαση αυτή τα θίγει λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τα εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937· βλ., για παράδειγμα, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Φεβρουαρίου 1999, T-86/96, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen και Hapag-Lloyd Fluggesellschaft κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-179, σκέψη 42, και την παρατιθέμενη εκεί νομολογία).

52 Δεν αμφισβητείται εν προκειμένω ότι η προσφεύγουσα μετέσχε στον διαγωνισμό για τις παρτίδες αριθ. 1 και 2 και ότι η παρτίδα αριθ. 1 κατακυρώθηκε στην Trento Frutta.

53 Περαιτέρω, η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι το προπαρατεθέν σημείωμά της αριθ. 10663, της 6ης Μαρτίου 1996, περιέχει στοιχεία τα οποία δεν αντιστοιχούν στους όρους που έθεσε η προκήρυξη διαγωνισμού που προβλέπεται στον κανονισμό 228/96, καθόσον προβλέπει, μεταξύ άλλων, την αντικατάσταση με ροδάκινα των μήλων και των πορτοκαλιών ως τρόπο πληρωμής για τις προμήθειες της Trento Frutta. Το εν λόγω σημείωμα επιφέρει συνεπώς τροποποίηση στον τρόπο πληρωμής που προβλέπεται για τις διάφορες παρτίδες.

54 Η τροποποίηση του τρόπου πληρωμής που προβλέπεται για τις διάφορες παρτίδες επικυρώθηκε με την απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996 για όλους τους μειοδότες. Εν συνεχεία, η προσφεύγουσα ζήτησε από την Επιτροπή

να επανεξετάσει την απόφαση αυτή. Προς τούτο, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη μεταξύ των υπηρεσιών της ΓΔ VI και της προσφεύγουσας στις 26 Ιουλίου 1996, μετά την οποία η προσφεύγουσα απέστειλε στην Επιτροπή την τεχνική έκθεση αριθ. 94 (σκέψεις 27 έως 28 ανωτέρω).

55 Η Επιτροπή, υπό το φως των νέων στοιχείων που περιήλθαν έτσι σε γνώση της και κατόπιν επανεξετάσεως του συνόλου της καταστάσεως, ιδίως του επιπέδου της τιμής των ροδακίνων στην κοινοτική αγορά που διαπίστωσαν οι υπηρεσίες της κατά τα μέσα Αυγούστου 1996 (βλ. το έγγραφο εργασίας της ΓΔ VI, που αποτελεί το παράρτημα 11 του υπομνήματος αντικρούσεως), εξέδωσε την επίδικη απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, στην οποία προβλέπονται νέοι συντελεστές ισοδυναμίας μεταξύ των ροδακίνων, αφενός, και των μήλων ή των πορτοκαλιών, αφετέρου.

56 Κατά συνέπεια, η επίδικη απόφαση πρέπει να θεωρηθεί αυτοτελής απόφαση, ληφθείσα κατόπιν αιτήσεως της προσφεύγουσας, βάσει νέων στοιχείων, και τροποποιεί τους όρους του διαγωνισμού καθόσον προβλέπει, με διαφορετικούς συντελεστές ισοδυναμίας, την αντικατάσταση από ροδάκινα των μήλων και των πορτοκαλιών ως τρόπο πληρωμής των μειοδοτών, τούτο δε παρά τις εν τω μεταξύ πραγματοποιηθείσες επαφές μεταξύ των διαδίκων.

57 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι η επίδικη απόφαση αφορά ατομικά την προσφεύγουσα. Την αφορά ατομικά, καταρχάς, ως μη προκριθείσα υποψηφία, καθόσον ένας από τους σημαντικούς όρους του διαγωνισμού –εκείνος που αφορά τον τρόπο πληρωμής των σχετικών προμηθειών– τροποποιήθηκε εκ των υστέρων από την Επιτροπή. Συγκεκριμένα, έναν τέτοιον υποψήφιο δεν τον αφορά ατομικά μόνον η απόφαση της Επιτροπής που καθορίζει την τύχη, ευνοϊκή ή δυσμενή, μιας εκάστης των υποβληθεισών, μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού, προσφορών (απόφαση [της 6ης Μαρτίου 1979], 92/78, Simmenthal κατά Επιτροπής, [Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 407, σκέψη 25]). Διατηρεί επίσης ατομικό συμφέρον να μεριμνά ώστε να τηρούνται οι όροι της προκηρύξεως του διαγωνισμού κατά τη φάση της εκτελέσεώς του. Συγκεκριμένα, το ότι η

Επιτροπή δεν ανέφερε, στην προκήρυξη διαγωνισμού, τη δυνατότητα που έχουν οι μειοδότες να λαμβάνουν φρούτα διαφορετικά από εκείνα που προβλέπονται ως πληρωμή για τις προμήθειές τους στέρησε από την προσφεύγουσα τη δυνατότητα να υποβάλει προσφορά διαφορετική από εκείνη που υπέβαλε και να έχει έτσι την ίδια τύχη με την Trento Frutta.

58 Δεύτερον, στις ειδικές εν προκειμένω συνθήκες, η επίδικη απόφαση αφορά ατομικά την προσφεύγουσα λόγω του ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε κατόπιν επανεξετάσεως του συνόλου της καταστάσεως, η οποία πραγματοποιήθηκε κατόπιν αιτήσεώς της και υπό το φως, ιδίως, των συμπληρωματικών στοιχείων που προσκόμισε στην Επιτροπή.

59 Η επίδικη απόφαση αφορά επίσης άμεσα την προσφεύγουσα, καθόσον η Επιτροπή δεν άφησε κανένα περιθώριο εκτιμήσεως στις εθνικές αρχές όσον αφορά τον τρόπο εκτελέσεως της αποφάσεως αυτής (βλ., για παράδειγμα, την απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Μαΐου 1971, 41/70, 42/70, 43/70 και 44/70, International Fruit Company κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 783, σκέψεις 25 έως 28).

60 Πρέπει εξάλλου να απορριφθεί το επιχείρημα που αντλείται από το ότι η προσφεύγουσα δεν προσέβαλε εμπροθέσμως την απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996, δεδομένου ότι η επίδικη απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί πράξη αμιγώς επιβεβαιωτική της εν λόγω αποφάσεως. Συγκεκριμένα, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, η Επιτροπή δέχθηκε, κατόπιν αιτήσεως της προσφεύγουσας, να επανεξετάσει την από 14 Ιουνίου 1996 απόφασή της, η δε επίδικη απόφαση εκδόθηκε κατόπιν της επανεξετάσεως αυτής. Περαιτέρω, η επίδικη απόφαση καθορίζει διαφορετικούς συντελεστές ισοδυναμίας και στηρίζεται σε νέα στοιχεία. Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφυγή της προσφεύγουσας δεν μπορεί να κηρυχθεί απαράδεκτη για τον λόγο αυτό (βλ., αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 3ης Μαρτίου 1994, T-82/92, Cortes Jimenez κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. II-237, σκέψη 14, της 15ης Οκτωβρίου 1997, T-331/94, IPK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1665, σκέψη 24, της 8ης Ιουλίου 1998, T-130/96, Aquilino κατά Συμβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. II-1017, σκέψη 34, και της 21ης Οκτωβρίου 1998, T-100/96, Vicente-Nuρez κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. II-1779, σκέψεις 37 έως 42).

61 Πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα ότι η προσφεύγουσα δεν έχει κανένα έννομο συμφέρον εφόσον η ακύρωση της επίδικης αποφάσεως θα είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα να επανισχύσουν οι λιγότερο ευνοϊκοί γι' αυτή συντελεστές που προβλέπονταν στην απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996.

62 Συγκεκριμένα, δεν πρέπει να υποτεθεί, προκειμένου να εκτιμηθεί το παραδεκτό της υπό κρίση προσφυγής, ότι τυχόν απόφαση ακυρώνουσα την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 θα είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα να επαναφέρει σε ισχύ τους συντελεστές ισοδυναμίας που προβλέπονταν στην απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την υποχρέωση της Επιτροπής να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της παρούσας αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 176 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 233 ΕΚ) (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Απριλίου 1988, 97/86, 99/86, 193/86 και 215/86, Αστερίς κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 2181, σκέψεις 27 έως 32).

63 Εν πάση περιπτώσει, από τη σκέψη 32 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Simmenthal κατά Επιτροπής προκύπτει ότι, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία μια απόφαση κατακυρώσεως έχει πλήρως εκτελεστεί υπέρ άλλων διαγωνιζομένων, ένας υποψήφιος διατηρεί το συμφέρον προς ακύρωση της αποφάσεως αυτής, είτε για να επιτύχει την εκ μέρους της Επιτροπής προσήκουσα αποκατάσταση της καταστάσεως είτε για να υποχρεώσει την Επιτροπή να επιφέρει, στο μέλλον, τις προσήκουσες τροποποιήσεις στο σύστημα των διαγωνισμών, σε περίπτωση που το σύστημα αυτό θα κρινόταν αντίθετο προς ορισμένες νομικές απαιτήσεις. Η νομολογία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί στη συγκεκριμένη περίπτωση, τόσο μάλλον που δεν αμφισβητείται ότι οι πράξεις που ανέφερε η επίμαχη προκήρυξη του διαγωνισμού δεν είχαν ακόμη πλήρως εκτελεστεί κατά την έκδοση της επίδικης αποφάσεως.

64 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή.»

Επί της ουσίας

6 Ως προς την ουσία της υποθέσεως T-191/96, η Succhi di Frutta προέβαλε επτά λόγους ακυρώσεως που αφορούν αντιστοίχως: 1) παράβαση του κανονισμού

228/96 και παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως, 2) παράβαση των κανονισμών 1975/95 και 2009/95, 3) κατάχρηση εξουσίας, 4) πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως, 5) παράβαση του άρθρου 39 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 33 ΕΚ) και της παραγράφου 3 του άρθρου 40 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 34 ΕΚ), καθώς και του προπαρατεθέντος κανονισμού 1035/72, της 18ης Μαΐου 1972, 6) έλλειψη αιτιολογίας και 7) πρόδηλη ακαταλληλότητα του μηχανισμού αντικαταστάσεως.

7 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε τα εξής:

«72 Στο πλαίσιο της οδηγίας 71/305/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 1971, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων (ΕΕ ειδ. έκδ. 17/001, σ. 7), το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, όταν ο αναθέτων φορέας έχει καθορίσει προδιαγραφές στη συγγραφή υποχρεώσεων, η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων επιβάλλει να είναι όλες οι προσφορές σύμφωνες προς τις εν λόγω προδιαγραφές, προκειμένου να διασφαλίζεται η αντικειμενική σύγκριση των προσφορών (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1993, C-243/89, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 1993, σ. I-3353, σκέψη 37, και της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 70). Επιπλέον, έχει κριθεί ότι κατά τη διαδικασία συγκρίσεως των προσφορών πρέπει να τηρείται, σε όλα τα στάδιά της, τόσο η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων όσο και η αρχή της διαφάνειας, ούτως ώστε όλοι οι υποψήφιοι να έχουν ίσες ευκαιρίες όταν υποβάλλουν τις προσφορές τους (προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54).

73 Η νομολογία αυτή μπορεί να μεταφερθεί στην υπό κρίση περίπτωση. Από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι η Επιτροπή όφειλε να προσδιορίσει σαφώς στην προκήρυξη του διαγωνισμού το αντικείμενο και τους όρους του διαγωνισμού και να συμμορφωθεί αυστηρώς στους διατυπωθέντες όρους, προκειμένου να έχουν όλοι οι υποψήφιοι τις ίδιες ευκαιρίες κατά την υποβολή των προσφορών τους. Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν μπορούσε να τροποποιήσει εκ των υστέρων τους όρους του διαγωνισμού, ιδίως δε εκείνους που αφορούν την υποβαλλομένη προσφορά, κατά τρόπο μη προβλεπόμενο στην προκήρυξη του διαγωνισμού, χωρίς να παραβιάσει την αρχή της διαφάνειας.

74 Όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω, η επίδικη απόφαση επιτρέπει στους αναδόχους, ήτοι στην Trento Frutta και στη Loma, να λάβουν ως πληρωμή για τις προμήθειές τους, προϊόντα διαφορετικά από εκείνα που αναφέρονταν στην προκήρυξη του διαγωνισμού και, μεταξύ άλλων, ροδάκινα σε αντικατάσταση των μήλων και των πορτοκαλιών.

75 Μια τέτοια αντικατάσταση δεν προβλέπεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού όπως προκύπτει από τον κανονισμό 228/96. Συγκεκριμένα, από το παράρτημα Ι του κανονισμού αυτού, ερμηνευομένου σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2009/95 (βλ. σκέψεις 9 έως 13 ανωτέρω), προκύπτει ότι μόνον τα αναφερόμενα προϊόντα, ήτοι, όσον αφορά τις παρτίδες αριθ. 1, 2 και 5, μήλα, και, όσον αφορά τις παρτίδες 3, 4 και 6, πορτοκάλια, μπορούσαν να παραληφθούν από τους μειοδότες ως πληρωμή για τις προμήθειες.

76 Περαιτέρω, από το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο ε', περίπτωση 1, του κανονισμού 2009/95 (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω) προκύπτει ότι για να ήταν έγκυρη η προσφορά έπρεπε να περιλαμβάνει την ποσότητα των προϊόντων που ζητούσε ο υποψήφιος ως πληρωμή για την προμήθεια μεταποιημένων προϊόντων υπό τους όρους που προβλέπονταν στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

77 Η αντικατάσταση των μήλων ή των πορτοκαλιών από ροδάκινα ως πληρωμή για τις σχετικές προμήθειες, καθώς και ο καθορισμός συντελεστών ισοδυναμίας μεταξύ των φρούτων αυτών, συνιστούν συνεπώς σημαντική τροποποίηση ενός ουσιώδους όρου της προκήρυξης του διαγωνισμού, ήτοι του τρόπου πληρωμής για τα προς προμήθεια προϊόντα.

78 Αντίθετα όμως προς όσα ισχυρίζεται η Επιτροπή, κανένα από τα νομοθετήματα που παραθέτει, ιδίως η πρώτη και η δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 228/96 και το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 1975/95 (σκέψεις 3 και 12 ανωτέρω), δεν επιτρέπει, ούτε καν εμμέσως, μια τέτοια αντικατάσταση. Αντικατάσταση δεν προβλέπεται ούτε στην προβαλλόμενη από την Επιτροπή περίπτωση κατά την οποία οι

ποσότητες φρούτων στα αποθέματα παρεμβάσεως δεν θα επαρκούσαν και τα φρούτα που θα τα αντικαθιστούσαν και θα παρέχονταν ως πληρωμή στους αναδόχους θα ανήκαν «στην ίδια κατηγορία προϊόντων» στην οποία ανήκαν οι προμήθειές τους.

79 Περαιτέρω, η επίδικη απόφαση προβλέπει όχι μόνον την αντικατάσταση των μήλων και των πορτοκαλιών από ροδάκινα, αλλά καθορίζει επίσης συντελεστές ισοδυναμίας με αναφορά σε γεγονότα που συνέβησαν μετά τον διαγωνισμό, ήτοι το επίπεδο των τιμών των σχετικών φρούτων στην αγορά κατά τα μέσα Αυγούστου 1996, ενώ η συνεκτίμηση τέτοιων στοιχείων, μεταγενέστερων του διαγωνισμού, για να καθοριστεί ο τρόπος πληρωμής που ισχύει για τις σχετικές προμήθειες, ουδόλως προβλέπεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

80 Επιπλέον, τα στοιχεία που παρέσχε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της δίκης (βλ. το παράρτημα 3 του υπομνήματος αντικρούσεως και την απάντηση που έδωσε η Επιτροπή στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου) δεν δικαιολογούν το ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της επίμαχης αποφάσεως, δεν υπήρχαν διαθέσιμα μήλα στα αποθέματα παρεμβάσεως, έτσι ώστε να κωλύεται η εκτέλεση των πράξεων τις οποίες αναφέρει η προκήρυξη του διαγωνισμού.

81 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι σε κοινοτικό επίπεδο δεν υπήρχαν διαθέσιμα μήλα τα οποία θα μπορούσαν να παραληφθούν, η Επιτροπή έπρεπε να προβλέψει, στην προκήρυξη του διαγωνισμού, τους ακριβείς όρους αντικαταστάσεως με άλλα φρούτα των φρούτων που προβλέπονταν ως πληρωμή για τις σχετικές προμήθειες, προκειμένου να τηρηθούν οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως. Ελλείψει μιας τέτοιας προβλέψεως, η Επιτροπή όφειλε να κινήσει νέα διαδικασία διαγωνισμού.

82 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η επίδικη απόφαση παρέβη την προκήρυξη του διαγωνισμού που προβλέπει ο κανονισμός 228/96 και παραβίασε τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως, οπότε πρέπει να ακυρωθεί, χωρίς να χρειάζεται να κριθούν οι λοιποί λόγοι τους οποίους προέβαλε η προσφεύγουσα.»

8 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο έκρινε τα εξής:

«1) Ακυρώνει την απόφαση C(96) 2208 της Επιτροπής της 6ης Σεπτεμβρίου 1996.

[...]

3) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση Τ-191/96.

[...]»

Η αίτηση αναιρέσεως

9 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή που άσκησε η Succhi di Frutta στην υπόθεση Τ-191/96,

— επικουρικώς, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να κρίνει αβάσιμη την προσφυγή που άσκησε η Succhi di Frutta στην υπόθεση Τ-191/96,

— επικουρικότερον, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί της ουσίας υπό το φως των στοιχείων που θα του παράσχει το Δικαστήριο,

— να καταδικάσει τη Succhi di Frutta στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας καθώς και στα έξοδα της πρωτοβάθμιας δίκης στην υπόθεση Τ-191/96.

10 Η Succhi di Frutta ζητεί από το Δικαστήριο:

— να κηρύξει ολικώς ή μερικώς απαράδεκτους τους λόγους αναιρέσεως που προέβαλε η Επιτροπή με σκοπό την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 1999 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Τ-191/96 και Τ-106/97 κατά το μέρος που αφορά την υπόθεση Τ-191/96,

— επικουρικώς, να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως αβάσιμη,

— να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

11 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως η Επιτροπή προβάλλει αντιστοίχως πέντε λόγους αναιρέσεως:

— την εσφαλμένη εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των μη επιτυχόντων υποψηφίων και των μειοδοτών λόγω της οποίας το Πρωτοδικείο κατέληξε εσφαλμένα στο παραδεκτό της προσφυγής της Succhi di Frutta,

— τον εσφαλμένο και αντιφατικό χαρακτήρα της αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όσον αφορά τις συνέπειες που άντλησε το Πρωτοδικείο από την ως άνω αρχή ως προς την ουσία της υποθέσεως,

— την πλάνη ως προς την ερμηνεία του Πρωτοδικείου που έκρινε ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta λόγω της συμμετοχής της στη διαδικασία εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως,

— την εσφαλμένη εκ μέρους του Πρωτοδικείου ερμηνεία της έννοιας της ενεργητικής νομιμοποιήσεως της Succhi di Frutta καθώς και του περιεχομένου του άρθρου 233 ΕΚ και

— την εσφαλμένη εκ μέρους του Πρωτοδικείου ερμηνεία των κανόνων που αφορούν την προβλεπόμενη από την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών απόσυρση των φρούτων, βάσει της οποίας το εν λόγω δικαστήριο δεν δέχθηκε ότι υπήρχε έλλειψη διαθέσιμων μήλων ως μέσου πληρωμής για τα προϊόντα που έπρεπε να προμηθεύσουν οι μειοδότες.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως της Επιτροπής

12 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο πρώτος, τρίτος και τέταρτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής αφορούν διαφορετικές πτυχές σχετικές με το παραδεκτό της προσφυγής που υπέβαλε πρωτοδίκως η Succhi di Frutta στην υπόθεση Τ-191/96, ενώ ο δεύτερος και πέμπτος λόγος αναιρέσεως που προβάλλει το θεσμικό αυτό όργανο αφορούν την εκτίμηση της ουσίας της εν λόγω υποθέσεως.

13 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαδοχική εξέταση των λόγων αναιρέσεως που προβάλλει η Επιτροπή σχετικά, αντιστοίχως, με το παραδεκτό και το βάσιμο της προσφυγής που άσκησε η Succhi di Frutta στην υπόθεση Τ-191/96 για την ακύρωση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996.

Επί των λόγων αναιρέσεως που αφορούν το παραδεκτό της προσφυγής της Succhi di Frutta στην υπόθεση Τ-191/9

Επιχειρήματα των διαδίκων

14 Η Επιτροπή προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι υπέπεσε σε τρία νομικά σφάλματα κρίνοντας παραδεκτή την προσφυγή της Succhi di Frutta στην υπόθεση Τ-191/96.

15 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προσδίδει ευρύτατο περιεχόμενο στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υποψηφίων.

16 Η Επιτροπή ναι μεν δεν αμφισβητεί ότι η αρχή αυτή καθώς και η αρχή της διαφάνειας πρέπει να τηρούνται αυστηρώς από την αναθέτουσα αρχή καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως αυτής καθεαυτής, ισχυρίζεται όμως ότι δεν ισχύει το ίδιο αφ' ης στιγμής συναφθεί η σύμβαση.

17 Πρέπει επομένως να γίνει πολύ σαφής διάκριση μεταξύ, αφενός, του μειοδότη και, αφετέρου, των μη επιτυχόντων υποψηφίων.

18 Συγκεκριμένα, μετά τη σύναψη της συμβάσεως, υφίσταται συμβατική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και του μοναδικού μειοδότη και καθένα από τα συμβαλλόμενα αυτά μέρη οφείλει να τηρεί τους όρους της συναφθείσας συμφωνίας. Αντιθέτως, η Επιτροπή δεν έχει πλέον, σ' αυτό το στάδιο της διαδικασίας, κανένα δεσμό με τους μη επιτυχόντες υποψηφίους.

19 Για τον ίδιο λόγο, οι όροι της προκηρύξεως του διαγωνισμού είναι ανεπίδεκτοι αλλαγής μόνο μέχρι τη στιγμή καθορισμού του μειοδότη, ενώ στη συνέχεια η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλίνει εφόσον το απαιτούν οι περιστάσεις και κατά το μέτρο που η εν λόγω τροποποίηση δεν θίγει τα δικαιώματα της επιχειρήσεως με την οποία συνάφθηκε η σύμβαση.

20 Η Επιτροπή συνάγει από τα προεκτεθέντα ότι η προσβληθείσα από τη Succhi di Frutta απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, η οποία εκδόθηκε μετά την αξιολόγηση των προσφορών και την ανάθεση της συμβάσεως, αφορά τις σχέσεις της Επιτροπής με τους μειοδότες και μόνον, ενώ δεν επηρεάζει τους μη επιτυχόντες υποψηφίους, των οποίων η θέση ουδόλως διαφέρει από αυτή οποιουδήποτε τρίτου που δεν μετέσχε στον διαγωνισμό.

•

21 Κατά συνέπεια, η Succhi di Frutta, όπως και κάθε άλλη επιχείρηση του οικείου τομέα, δεν μπορεί παραδεκτώς να βάλει κατά της μεταβολής των όρων του διαγωνισμού κατόπιν, όπως εν προκειμένω, της αναθέσεως της συμβάσεως.

22 Επομένως, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο εκτιμώντας, με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta λόγω της ιδιότητάς της ως μη επιτυχούσας υποψηφίου.

23 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η άποψή της ενισχύεται από το γεγονός ότι με προπαρατεθείσα διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 1998 απορρίφθηκε η αίτηση της Allione, Ιταλού παραγωγού χυμών φρούτων, να παρέμβει στη δίκη, για τον λόγο ότι η εταιρία αυτή δεν είχε επαρκές συμφέρον για την ακύρωση της προσβληθείσας από τη Succhi di Frutta αποφάσεως. Συγκεκριμένα, η κατάσταση της τελευταίας ουδόλως διαφέρει από αυτή της Allione.

24 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, σε αντίθεση προς ό,τι έκρινε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 δεν αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta για τον λόγο ότι η εταιρία αυτή είχε μετάσχει στη διαδικασία για την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως, η οποία ελήφθη κατόπιν ρητής εκ μέρους της αιτήσεως και κατόπιν επανεξετάσεως της όλης καταστάσεως από την Επιτροπή, υπό το φως των πρόσθετων στοιχείων που υπέβαλε η Succhi di Frutta.

25 Οι συνθήκες αυτές δεν είναι καθ' εαυτές ικανές να εξατομικεύσουν τη Succhi di Frutta, πολλώ μάλλον δεδομένου ότι, εν προκειμένω, η επίδικη απόφαση απευθυνόταν σε διάφορα κράτη μέλη και επηρέαζε μόνον τους μειοδότες.

26 Προς στήριξη του τέταρτου λόγου αναιρέσεως η Επιτροπή εκθέτει, αφενός, ότι το Πρωτοδικείο εσφαλμένα έκρινε, με τις σκέψεις 62 και 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Succhi di Frutta νομιμοποιούνταν να προσβάλει την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, καθότι η επιχείρηση αυτή δεν είχε προσβάλει προγενέστερα εκδοθείσες όμοιες αποφάσεις που ήταν λιγότερο ευνοϊκές γι' αυτή και, αφετέρου, ότι η ακύρωση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 θα επανέφερε σε ισχύ τις εν λόγω προγενέστερες αποφάσεις. Η υποχρέωση ορθής εκτελέσεως της ακυρωτικής αποφάσεως του Πρωτοδικείου ουδόλως επηρεάζει τις λοιπές αποφάσεις που είχαν εκδοθεί προγενέστερα.

27 Κατά τα λοιπά, η ακυρωτική απόφαση του Πρωτοδικείου θίγει εκ νέου τις σχέσεις της Επιτροπής με τους μειοδότες μετά το πέρας της διαδικασίας αναθέσεως, οπότε δεν εξασφαλίζεται ασφάλεια δικαίου.

28 Η Succhi di Frutta ζητεί, κυρίως, να απορριφθούν ως απαράδεκτοι οι τρεις προαναφερθέντες λόγοι αναιρέσεως της Επιτροπής.

29 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί, για τον λόγο ότι η Επιτροπή περιορίζεται να προβάλει εκ νέου την ένσταση απαραδέκτου της προσφυγής, την οποία είχε προβάλει ενώπιον του Πρωτοδικείου. Ως εκ τούτου, ο λόγος αυτός ισοδυναμεί απλώς με αίτηση επανεξετάσεως της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου.

30 Ομοίως, όσον αφορά τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, απλώς επαναλαμβάνονται οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει σαφώς από τη σκέψη 46 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο λόγος αυτός συνιστά επανάληψη της πρωτοδίκως προβληθείσας ενστάσεως ότι η Succhi di Frutta, όπως υποστήριξε η Επιτροπή, δεν νομιμοποιούνταν ενεργητικά να ζητήσει την ακύρωση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, για τον λόγο ότι η ακύρωση αυτή θα είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα να επαναφέρει σε ισχύ τους συντελεστές ισοδυναμίας που είχαν καθοριστεί προγενέστερα και που ήταν ευνοϊκότεροι για την Trento Frutta.

31 Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος καθότι η Επιτροπή δεν τον προέβαλε πρωτοδίκως αλλά, ως εκ τούτου, το πρώτον κατ' αναίρεση, μολονότι το εν λόγω θεσμικό όργανο τον είχε υπόψη του κατά τη διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.

32 Επικουρικώς, η Succhi di Frutta αμφισβητεί το βάσιμο των λόγων αναιρέσεως.

33 Ο πρώτος και ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, που ταυτίζονται κατ' ουσίαν, δεν μπορούν παρά να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

34 Συγκεκριμένα, ορθώς το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta υπό τις ιδιαίτερες συνθήκες της υπό κρίση υποθέσεως.

35 Η κατάσταση της Succhi di Frutta εξατομικεύεται όχι μόνο για τον λόγο ότι η εταιρία αυτή απευθύνθηκε εγκαίρως στις υπηρεσίες της Επιτροπής λόγω της σοβαρής οικονομικής ζημίας που υπέστη από τη χορήγηση σε άμεσους ανταγωνιστές της εντελώς ακατάλληλης ποσότητας φρούτων που θα αντικαθιστούσαν τα αρχικώς προβλεφθέντα ως μέσα πληρωμής για την προμήθεια χυμών φρούτων ή μαρμελάδων, αλλά κυρίως για τον λόγο ότι είχε μετάσχει τόσο στον εν λόγω διαγωνισμό όσο και στη διαδικασία εκδόσεως της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996.

36 Η επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι, αφ' ης στιγμής περατωθεί η διαδικασία αναθέσεως, η θέση της Succhi di Frutta δεν διακρίνεται πλέον από αυτή οποιουδήποτε τρίτου είναι εντελώς αβάσιμη.

37 Εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να καθορίσει, στην προκήρυξη του διαγωνισμού, το αντικείμενο και τους όρους της διαδικασίας αναθέσεως. Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να τηρήσει αυστηρώς τους όρους που έχει καθορίσει και βάσει των οποίων οι υποψήφιοι αποφάσισαν να μετάσχουν στη διαδικασία και να υποβάλουν ορισμένη προσφορά ανάλογη προς τους όρους του διαγωνισμού.

38 Η υποχρέωση αυτή ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, περιλαμβανομένης της φάσεως εκτελέσεως της συμβάσεως που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή με τον επιτυχόντα υποψήφιο. Η εν λόγω αρχή δεν μπορεί να παρεκκλίνει από τους προβλεπόμενους όρους και τρόπους εκτελέσεως παρά μόνο στις

περιπτώσεις που προβλέπει ρητώς η προκήρυξη του διαγωνισμού. Επομένως, δεν είναι ελεύθερη να διαχειρίζεται τη σύμβαση με την ή τις επιτυχούσες εταιρίες με τον τρόπο που εκείνη θεωρεί καταλληλότερο.

39 Σε περίπτωση εξαιρετικών περιστάσεων μετά τη σύναψη της συμβάσεως οι οποίες καθιστούν αναγκαία την προσαρμογή των όρων του διαγωνισμού και εφόσον η προκήρυξη δεν περιλαμβάνει ρήτρα που να καθιστά δυνατή τη θεραπεία της καταστάσεως, εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να ακυρώσει τη διαδικασία και να προβεί σε νέα προκήρυξη διαγωνισμού στον οποίο θα μετέχουν ισότιμα όλοι οι προηγούμενοι υποψήφιοι.

40 Εν προκειμένω, πάντως, προκύπτει σαφώς από το παράρτημα Ι του κανονισμού 228/96 ότι τα φρούτα που έπρεπε να αποσυρθούν από τους μειοδότες ήταν μήλα και πορτοκάλια, καθώς και ότι η σχετική κανονιστική ρύθμιση δεν περιείχε καμία ρήτρα παρέχουσα τη δυνατότητα της εκ των υστέρων τροποποιήσεως ενός εκ των όρων της προκηρύξεως του διαγωνισμού και, ειδικότερα, τη δυνατότητα αντικαταστάσεως των μήλων από ροδάκινα.

41 Η Succhi di Frutta προσθέτει ότι, αν γινόταν δεκτή η άποψη της Επιτροπής, η αναθέτουσα αρχή θα μπορούσε, κατά την εκτέλεση της συμβάσεως με την επιτυχούσα εταιρία, να επιφέρει ουσιώδεις τροποποιήσεις στην προκήρυξη του διαγωνισμού χωρίς να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο να της αντιταχθεί προσφυγή εκ μέρους μη επιτυχόντος υποψηφίου με σκοπό την κύρωση μη επιτρεπόμενης μεταβολής των όρων του διαγωνισμού.

42 Όσον αφορά τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η Succhi di Frutta θεωρεί ότι πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμος.

43 Επομένως, ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η εταιρία αυτή νομμοποιούνταν ενεργητικά υπό τις ειδικές περιστάσεις της υπό κρίσης υποθέσεως.

44 Το συμφέρον προσβολής μιας παράνομης αποφάσεως δεν αναιρείται από το γεγονός και μόνον ότι υπάρχουν άλλες παράνομες πράξεις προς ακύρωση των οποίων δεν έχει ασκηθεί προσφυγή.

45 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε σαφώς ότι η αντικατάσταση των προβλεπόμενων στην προκήρυξη του διαγωνισμού φρούτων από άλλα φρούτα ήταν παράνομη.

46 Σύμφωνα με το άρθρο 176 της Συνθήκης και με την αρχή της χρηστής διοικήσεως, η Επιτροπή όφειλε να αντλήσει όλες τις συνέπειες από τη διαπίστωση της παρανομίας έναντι των αποφάσεων που είχε λάβει πριν από την έκδοση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 και που πάσχουν την ίδια πλημμέλεια. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία έρχεται προδήλως σε αντίθεση με το σύστημα δικαστικής προστασίας που στηρίζει την κοινοτική έννομη τάξη.

47 Εν πάση περιπτώσει, η ενεργητική νομιμοποίηση της Succhi di Frutta δικαιολογείται, αφενός, λόγω της ανάγκης να αποφεύγεται η επανάληψη παράνομων πράξεων και, αφετέρου, ενόψει ενδεχόμενης αγωγής αποζημιώσεως κατά της αναθέτουσας αρχής με σκοπό την αποκατάσταση της ζημίας που προκάλεσε η διαπραχθείσα παρανομία.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

— Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

48 Όσον αφορά το παραδεκτό αυτού του λόγου αναιρέσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, από τα άρθρα 225 ΕΚ, 51, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου και 112, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η

αίτηση αναιρέσεως πρέπει να παραθέτει επακριβώς τα επικρινόμενα σημεία της αποφάσεως της οποίας ζητείται η αναίρεση, καθώς και τα νομικά επιχειρήματα που στηρίζουν κατά τρόπο συγκεκριμένο το αίτημα αυτό (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 6ης Μαρτίου 2003, C-41/00 P, Interporc κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-2125, σκέψη 15).

49 Δεν πληροί τις επιταγές περί αιτιολογήσεως που απορρέουν από τις διατάξεις αυτές η αίτηση αναιρέσεως η οποία περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που έχουν προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονται σε πραγματικούς ισχυρισμούς που έχουν ρητώς απορριφθεί από αυτό (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Interporc κατά Επιτροπής, σκέψη 16).

50 Πάντως, εφόσον ο αναιρεσείων αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν πρωτοδίκως μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως κατά την εξέταση αιτήσεως αναιρέσεως. Πράγματι, αν ο αναιρεσείων δεν μπορούσε να στηρίξει, κατά τον τρόπο αυτό, την αίτησή του αναιρέσεως σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου, η διαδικασία της αναιρέσεως θα στερούνταν μέρος του νοήματός της (βλ., μεταξύ άλλων, προπαρατεθείσα απόφαση Interporc κατά Επιτροπής, σκέψη 17).

51 Όπως όμως προκύπτει από τις σκέψεις 15 έως 23 της παρούσας αποφάσεως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πληροί τις ως άνω επιταγές.

52 Εν προκειμένω, η Επιτροπή προσβάλλει τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκειμένου να αποδείξει ότι το Πρωτοδικείο παρέβη το κοινοτικό δίκαιο κρίνοντας ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta ως μη επιτυχούσας υποψηφίου στο πλαίσιο του εν λόγω διαγωνισμού. Η Επιτροπή προσάπτει ειδικότερα στο Πρωτοδικείο ότι, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, προσέδωσε ευρύτατο περιεχόμενο στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υποψηφίων που, κατά την άποψή της, δεν ισχύει πλέον κατά το στάδιο της εκτελέσεως της συναφθείσας συμβάσεως.

53 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν επαναλαμβάνει απλώς τα προβληθέντα ενώπιον του Πρωτοδικείου επιχειρήματα, αλλά στρέφεται κατά της κρίσεως του Πρωτοδικείου επί νομικού ζητήματος που εθίγη ρητά με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και το οποίο υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου.

54 Συνεπώς, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής είναι παραδεκτός.

55 Προκειμένου να εκτιμηθεί το βάσιμο του λόγου αυτού, πρέπει εκ προοιμίου να σημειωθεί ότι η βασική επιχειρηματολογία της Επιτροπής προς στήριξη του λόγου αυτού, κατά την οποία οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων δεν ισχύουν πλέον μετά τη σύναψη της συμβάσεως, αφορά στην πραγματικότητα την ουσία της υποθέσεως.

56 Επομένως, η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεως της Επιτροπής, ο οποίος αφορά το βάσιμο της προσφυγής που άσκησε πρωτοδίκως η Succhi di Frutta.

57 Στο στάδιο αυτό, η εκτίμηση του βασίμου του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά μόνον το ζήτημα του παραδεκτού της προσφυγής στην υπόθεση Τ-191/96, θα περιοριστεί στην εξέταση του αν το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, υπό τις συνθήκες της επίδικης διαφοράς, η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta ως μη επιτυχούσας υποψηφίου.

58 Συναφώς, δεν αμφισβητείται ότι η Succhi di Frutta μετέσχε στη διαδικασία του διαγωνισμού στο πλαίσιο της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση.

59 Ωστόσο, ναι μεν δεν αμφισβητείται ότι η απόφαση αυτή δεν αφορά ατομικά τις επιχειρήσεις του εν λόγω τομέα που δεν έλαβαν μέρος στον οικείο διαγωνισμό, καθότι τις αφορά μόνο λόγω της αντικειμενικής τους ιδιότητας ως επιχειρήσεων που παράγουν χυμό φρούτων ή μαρμελάδες, αυτό δεν ισχύει όμως για τους υποβάλλοντες προσφορές οι οποίοι πρέπει να μπορούν να απευθύνονται στον κοινοτικό δικαστή προκειμένου να ελέγχεται η νομιμότητα της διαδικασίας του διαγωνισμού στο σύνολό της, ανεξαρτήτως του αν αυτοί τελικά πέτυχαν.

60 Αυτή είναι η θεμελιώδης διαφορά μεταξύ της καταστάσεως της Succhi di Frutta και αυτής της Allione, η οποία δεν υπέβαλε προσφορά στον επίδικο στην παρούσα υπόθεση διαγωνισμό και η οποία, ως εκ τούτου, όπως αποφάνθηκε ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Δικαστηρίου, δεν νομιμοποιούνταν ενεργητικά να παρέμβει υπέρ της Succhi di Frutta στην υπόθεση T-191/96 (βλ. προπαρατεθείσα διάταξη της 20ής Μαρτίου 1998).

61 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίζει ότι η θέση της τελευταίας αυτής εταιρίας, σε σχέση με απόφαση όπως αυτή της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, ουδόλως διαφέρει από αυτήν οποιασδήποτε άλλης επιχειρήσεως του οικείου τομέα και ότι, ως εκ τούτου, μόνον οι μειοδότες μπορούν παραδεκτώς να προσβάλουν, ενδεχομένως, μια τέτοια απόφαση.

62 Η ερμηνεία αυτή θα οδηγούσε αναπόφευκτα στο συμπέρασμα ότι οι εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής παρανομίες μετά τη σύναψη της συμβάσεως, οι οποίες όμως θίγουν τη νομιμότητα της διαδικασίας του διαγωνισμού στο σύνολό της, δεν μπορούν να τιμωρηθούν εφόσον δεν επηρεάζουν την κατάσταση του ή των επιτυχόντων υποψηφίων.

63 Το συμπέρασμα αυτό δεν συνάδει ούτε με το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, το οποίο εγγυάται την ύπαρξη ενδίκου βοηθήματος για τους ιδιώτες τους οποίους αφορά άμεσα και ατομικά η προσβαλλόμενη πράξη, ούτε με τη θεμελιώδη αρχή ότι, σε μια κοινότητα δικαίου, πρέπει να διασφαλίζεται η τήρηση της νομιμότητας.

64 Αυτό πρέπει να ισχύει ειδικώς σε περιπτώσεις όπως αυτές που οδήγησαν στην υπόθεση Τ-191/96, στην οποία, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο, μεταξύ άλλων με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως καθώς και, υπό την ίδια έννοια, με τη σκέψη 73 της εν λόγω αποφάσεως, η απόφαση κατά της οποίας στρέφεται ο υποψήφιος με την προσφυγή του, μολονότι η αναθέτουσα αρχή την εξέδωσε μεταγενέστερα, επηρέαζε άμεσα ακόμη και τη διατύπωση της προσφοράς που είχε υποβάλει καθώς και την ισότητα των ευκαιριών του συνόλου των επιχειρήσεων που μετείχαν στον εν λόγω διαγωνισμό.

65 Συγκεκριμένα, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, πριν ακόμη από την επίσημη έκδοση των σχετικών αποφάσεων εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, στις οποίες περιλαμβάνεται και η επίδικη, η προσφορά της επιχειρήσεως στην οποία ανατέθηκε τελικά το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω αγοράς ανέφερε τη δυνατότητα αντικαταστάσεως των φρούτων ως μέσου πληρωμής, χωρίς αυτό να προβλέπεται ωστόσο στην προκήρυξη του διαγωνισμού, ενώ οι προσφορές όλων των λοιπών υποψηφίων είχαν τηρήσει αυστηρώς τους προβλεπόμενους στην εν λόγω προκήρυξη όρους.

66 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ορθώς αποφάνθηκε το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta ως μη επιτυχούσας υποψηφίου προκειμένου να εξεταστεί, από τον κοινοτικό δικαστή, η τήρηση του δικαίου κατά την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως και, ενδεχομένως, να επιβληθεί κύρωση για την παρανομία που διέπραξε συναφώς η αναθέτουσα αρχή.

67 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

— Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

68 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, εφόσον ένας από τους ισχυρισμούς που δέχθηκε το Πρωτοδικείο αρκεί για να δικαιολογήσει το διατακτικό της αποφάσεώς του, οι πλημμέλειες που πλήττουν ενδεχομένως άλλον ισχυρισμό, ο οποίος επίσης αναφέρεται στην εν λόγω απόφαση, δεν ασκούν, εν πάση περιπτώσει, επιρροή στο εν λόγω διατακτικό, οπότε ο λόγος αναιρέσεως στο πλαίσιο του οποίου προβάλλονται είναι αλυσιτελής και πρέπει να απορριφθεί (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 2ας Ιουνίου 1994, C-326/91 P, Ελεγκτικό Συνέδριο κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-2091, σκέψη 94, και διάταξη της 12ης Δεκεμβρίου 1996, C-49/96 P, Προγούλης κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-6803, σκέψη 27).

69 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 19 των προτάσεών του, ο πρώτος και ο τρίτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής αφορούν στην πραγματικότητα το ίδιο ζήτημα, ήτοι το αν το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τη σκέψη 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta.

70 Από τις σκέψεις 57 και 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι το Πρωτοδικείο στήριξε το συμπέρασμά του ότι η εν λόγω απόφαση αφορούσε εν προκειμένω ατομικά τη Succhi di Frutta σε δύο διαφορετικούς λόγους.

71 Συγκεκριμένα, με τη σκέψη 57 της αποφάσεώς του, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta, «πρώτον», λόγω της ιδιότητάς της ως μη επιλεγείσας υποψηφίου.

72 Με τη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε στη συνέχεια ότι, «δεύτερον», υπό τις ειδικές εν προκειμένω συνθήκες, η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 αφορούσε ατομικά την προσφεύγουσα

λόγω του ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε κατόπιν επανεξετάσεως του συνόλου της καταστάσεως, έπειτα από αίτηση της προσφεύγουσας και υπό το φως, ιδίως, των συμπληρωματικών στοιχείων που αυτή είχε προσκομίσει στην Επιτροπή.

73 Επομένως, αρκεί η διαπίστωση ότι, αφενός, όπως προκύπτει από τη σκέψη 66 της παρούσας αποφάσεως, ορθώς το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε, με τη σκέψη 57 της αποφάσεώς του, ότι η Succhi di Frutta μπορούσε να επικαλεστεί ατομικό συμφέρον προκειμένου να επιτύχει τον εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 και, αφετέρου, ότι η εν λόγω σκέψη αρκεί για να δικαιολογήσει το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου ότι η εν λόγω απόφαση αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta στην υπόθεση T-191/96.

74 Δεδομένου ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής στρέφεται μόνον κατά της εκτιμήσεως του Πρωτοδικείου στη σκέψη 58 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία αποτελεί, όπως προκύπτει από τις τέσσερις προηγούμενες σκέψεις της παρούσας αποφάσεως, πλεονάζουσα αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεώς του, αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι, εν πάση περιπτώσει, αλυσιτελής και πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί.

— Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

75 Κατά την παρατεθείσα στις σκέψεις 48 έως 50 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, πρέπει να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Succhi di Frutta όσον αφορά τον υπό εξέταση λόγο αναιρέσεως.

76 Συγκεκριμένα, η Επιτροπή παραπέμπει στις σκέψεις 62 και 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως για να αμφισβητήσει τη νομική εκτίμηση του Πρωτοδικείου ότι η Succhi di Frutta μπορούσε εν προκειμένω να επικαλεστεί έννομο συμφέρον προκειμένου να στραφεί κατά της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996.

77 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ανέφερε συγκεκριμένα τα στοιχεία που επικρίνει στην απόφαση της οποίας ζητεί την αναίρεση καθώς και τα επιχειρήματα βάσει των οποίων φρονεί ότι η νομική εκτίμηση του Πρωτοδικείου είναι εσφαλμένη, ο υπό εξέταση λόγος αναιρέσεως δεν αποτελεί απλή επανάληψη των υποβληθέντων επιχειρημάτων.

78 Όσον αφορά το βάσιμο του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, πρέπει να σημειωθεί, πρώτον, ότι η Succhi di Frutta έλαβε μέρος στον εν λόγω διαγωνισμό και ότι, όπως προκύπτει ειδικότερα από τη σκέψη 66 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 την αφορά ατομικά και, επομένως, μπορεί παραδεκτώς να ασκήσει προσφυγή προκειμένου να ελεγχθεί η νομιμότητα της εν λόγω αποφάσεως και, ενδεχομένως, να επιβληθεί κύρωση για τη σχετική παρανομία της αναθέτουσας αρχής. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή ουδόλως αμφισβήτησε την εκτίμηση του Πρωτοδικείου ότι η απόφαση της οποίας η εν λόγω εταιρία ζήτησε την ακύρωση αφορούσε ατομικά τη Succhi di Frutta.

79 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόφαση αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί αμιγώς επιβεβαιωτική της αποφάσεως της 14ης Ιουνίου 1996, διότι η Επιτροπή είχε δεχθεί, κατόπιν αιτήσεως της Succhi di Frutta, να επανεξετάσει την τελευταία αυτή απόφαση, η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 εκδόθηκε κατόπιν της επανεξετάσεως αυτής και η εν λόγω απόφαση καθορίζει διαφορετικούς συντελεστές ισοδυναμίας στηριζόμενη σε νέα στοιχεία, μεταξύ των οποίων και τα στοιχεία που της προσκόμισε η Succhi di Frutta.

80 Η Επιτροπή όμως δεν στρέφεται αναιρετικώς κατά της εν λόγω σκέψεως.

81 Τρίτον, δεν αμφισβητείται ότι η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 βλάπτει τη Succhi di Frutta, στο μέτρο που μπορεί να θίξει τα νόμιμα συμφέροντά της επηρεάζοντας ουσιωδώς τη θέση της στην εν λόγω αγορά.

82 Πρέπει να προστεθεί ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, η αντικατάσταση των προβλεπόμενων στην προκήρυξη του διαγωνισμού μήλων και πορτοκαλιών με ροδάκινα ως πληρωμή για τις οικείες παροχές, όπως πραγματοποιήθηκε μεταξύ άλλων με την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, επηρεάζει ευθέως τους όρους της προσφοράς που πρέπει να υποβάλουν οι διάφοροι υποψήφιοι, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο στο τέλος των σκέψεων 57 και 73 της αποφάσεώς του και όπως αποδεικνύει εξάλλου η προσφορά που υπέβαλε η Trento Frutta, η οποία είχε ρητά αναφέρει ότι ήταν διατεθειμένη να λάβει ροδάκινα αντί μήλων σε περίπτωση μη διαθέσιμων αποθεμάτων των τελευταίων, ενώ δεν αμφισβητείται ότι η προκήρυξη του διαγωνισμού ουδόλως προέβλεπε τέτοια δυνατότητα και ότι οι προσφορές των λοιπών υποψηφίων περιορίστηκαν αυστηρά στους σχετικούς όρους την εν λόγω προκηρύξεως. Επομένως, το γεγονός ότι ελήφθη υπόψη μια προσφορά όπως αυτή της Trento Frutta ενέχει τον κίνδυνο να αντιμετωπιστεί ευνοϊκά η επιχείρηση που την υπέβαλε σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, πράγμα που αποτελεί παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων και βλάπτει τη διαφάνεια της διαδικασίας.

83 Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως έκρινε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 63 της αποφάσεώς του, η Succhi di Frutta είχε πράγματι συμφέρον να ζητήσει την ακύρωση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, ειδικότερα προκειμένου να επιτύχει την εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή διαπίστωση ενδεχόμενης παρανομίας της αναθέτουσας αρχής. Συγκεκριμένα, η διαπίστωση αυτή μπορεί να στηρίξει αγωγή αποζημιώσεως με σκοπό την προσήκουσα αποκατάσταση της καταστάσεως της Succhi di Frutta.

84 Το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η ακύρωση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 θα είχε ως αποτέλεσμα να επαναφέρει σε ισχύ την προηγούμενη απόφαση της 14ης Ιουνίου 1996, η οποία είναι λιγότερο ευνοϊκή για την εταιρία αυτή, συζητείται στη σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

85 Αφενός, η σκέψη 63 της ίδιας αποφάσεως δικαιολογεί επαρκώς κατά νόμο το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου ότι η Succhi di Frutta είχε εν προκειμένω συμφέρον να ζητήσει την ακύρωση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996. Αφετέρου, από τη σκέψη 83 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο δεν παρέβη το κοινοτικό δίκαιο καταλήγοντας στον εν λόγω συμπέρασμα.

86 Συνεπώς, η αιτίαση της Επιτροπής που αντλείται από τη σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία περιλαμβάνει νέο επιχείρημα υπέρ της ενεργητικής νομμοποιήσεως της Succhi di Frutta, είναι αλυσιτελής.

87 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί των λόγων αναιρέσεως σχετικά με το βάσιμο της προσφυγής που άσκησε η Succhi di Frutta στην υπόθεση T-191/96

Επιχειρήματα των διαδίκων

88 Η Επιτροπή προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι υπέπεσε διττώς σε πλάνη περί το δίκαιο ακυρώνοντας την απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996.

89 Προς στήριξη του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή αναπτύσσει επιχειρηματολογία όμοια με αυτή στην οποία στηρίζει τον πρώτο λόγο αναιρέσεως που αντλείται από την εσφαλμένη εκ μέρους του Πρωτοδικείου εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υποψηφίων κατά το στάδιο της διαδικασίας του διαγωνισμού που έπεται της συνάψεως της συμβάσεως.

90 Από την επιχειρηματολογία αυτή, όπως συνοψίζεται στις σκέψεις 15 έως 19 της παρούσας αποφάσεως, η Επιτροπή συνάγει ότι εσφαλμένα το Πρωτοδικείο έκρινε, με τις σκέψεις 73 και 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το εν λόγω θεσμικό όργανο οφείλει να συμμορφώνεται αυστηρώς, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας συνάψεως της δημόσιας συμβάσεως, με τους όρους που προβλέπει η προκήρυξη του διαγωνισμού, σε βαθμό που δεν μπορεί να

τροποποιήσει εκ των υστέρων τους τρόπους πληρωμής του μειοδότη, εφόσον δεν υπάρχει ρήτρα εξουσιοδοτήσεως για τον σκοπό αυτό, καθώς και ότι δεν έχει άλλη επιλογή από το να κινήσει νέα διαδικασία διαγωνισμού που να παρέχει τη δυνατότητα εξασφαλίσεως της ίδιας μεταχειρίσεως, όσον αφορά τους εφαρμοστέους όρους, τόσο για την επιτυχούσα επιχείρηση όσο και για τους μη επιτυχόντες υποψηφίους.

91 Εν προκειμένω, θα ήταν στην πράξη αδύνατο να εκτελεστεί η σύμβαση όπως είχε αρχικώς προβλεφθεί, λόγω της ελλείψεως επαρκούς ποσότητας μήλων.

92 Κατά την Επιτροπή, ναι μεν αληθεύει ότι, μέχρι τη στιγμή που γίνεται γνωστός ο μειοδότης, πρέπει να τηρούνται αυστηρά η αρχή της διαφάνειας και η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως όλων των υποψηφίων, αντιθέτως όμως, κατά το στάδιο εκτελέσεως της συμβάσεως, ενδέχεται να καταστεί αναγκαία η προσαρμογή των όρων της συμβάσεως σε απρόβλεπτες περιστάσεις, δεδομένου ότι η προκήρυξη του διαγωνισμού είναι αδύνατο να προβλέψει όλα τα ενδεχόμενα.

93 Επιπλέον, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι αντιφατική, καθότι ναι μεν απαγορεύει κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των όρων που προβλέπει η προκήρυξη του διαγωνισμού ή η συγγραφή υποχρεώσεων, αλλά παράλληλα ορίζει ότι η Επιτροπή όφειλε να κινήσει νέα διαδικασία διαγωνισμού, πράγμα που θα συνεπαγόταν κατ' ανάγκη τροποποίηση των όρων της προκηρύξεως του διαγωνισμού και, περαιτέρω, θα έθιγε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των μειοδοτών που θα είχαν ήδη εκτελέσει τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

94 Με τον πέμπτο και τελευταίο λόγο αναιρέσεως η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο εσφαλμένα έκρινε, με τη σκέψη 80 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, όταν εκδόθηκε η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, δεν υπήρχε έλλειψη αποθεμάτων μήλων ικανή να υποχρεώσει τις υπηρεσίες της Επιτροπής να προβλέψουν τροποποίηση των όρων πληρωμής των προϊόντων που έπρεπε να προσκομίσουν οι μειοδότες, επιτρέποντας την αντικατάσταση

των προβλεπόμενων από τη σχετική κανονιστική ρύθμιση μήλων από ροδάκινα, προκειμένου οι επιχειρήσεις που θα επιτύχουν να έχουν τη δυνατότητα να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις έναντι της αναθέτουσας αρχής.

95 Στην επιχειρηματολογία της Succhi di Frutta, ότι ο υπό εξέταση λόγος αναιρέσεως είναι προδήλως απαράδεκτος για τον λόγο ότι δεν εγείρει κανένα νομικό ζήτημα αλλά αφορά απλώς τη διαπίστωση πραγματικών περιστατικών εκ μέρους του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή αντιτάσσει ότι το Πρωτοδικείο, κρίνοντας ότι δεν υπήρχε έλλειψη διαθέσιμων μήλων στα αποθέματα παρεμβάσεως, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, αγνόησε το προβλεπόμενο από την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών σύστημα αποσύρσεως των φρούτων.

96 Η Succhi di Frutta υποστηρίζει, κυρίως, ότι οι υπό εξέταση δύο λόγοι αναιρέσεως είναι απαράδεκτοι.

97 Συγκεκριμένα, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως συνιστά απλή επανάληψη των επιχειρημάτων που είχε προβάλει η Επιτροπή ενώπιον του Πρωτοδικείου.

98 Ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως δεν αφορά νομικά ζητήματα, αλλ' απλώς και μόνον τις εκ μέρους του Πρωτοδικείου διαπιστώσεις των πραγματικών περιστατικών που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά του.

99 Επικουρικώς, αυτοί οι λόγοι αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

100 Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι εντελώς αβάσιμος για λόγους ταυτιζομένους με αυτούς που προέβαλε η Succhi di Frutta στρεφόμενη κατά του πρώτου και του τρίτου λόγου αναιρέσεως της Επιτροπής (βλ., ειδικότερα, σκέψεις 37 έως 40 της παρούσας αποφάσεως).

101 Ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι επίσης αβάσιμος, καθότι το Πρωτοδικείο ορθά αξιολόγησε τα στοιχεία που προσκόμισε η ίδια η Επιτροπή και κατέληξε ότι, όταν εκδόθηκε η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, δεν υπήρχε έλλειψη διαθέσιμων μήλων ικανή να εμποδίσει την εκτέλεση των προβλεπόμενων στην προκήρυξη του διαγωνισμού πράξεων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

— Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως

102 Κατά την παρατεθείσα στις σκέψεις 48 έως 50 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία της Succhi di Frutta ότι ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος, καθότι συνιστά αμιγή και απλή επανάληψη των επιχειρημάτων που είχαν προβληθεί πρωτοδίκως.

103 Συγκεκριμένα, παραπέμποντας στις σκέψεις 72 έως 75 και 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή στρέφεται κατά της εκ μέρους του Πρωτοδικείου ερμηνείας της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υποψηφίων καθώς και κατά των εννόμων συνεπειών που άντλησε το Πρωτοδικείο ως προς την ουσία της υποθέσεως T-191/96.

104 Τέτοιου είδους νομικά ζητήματα μπορούν να εξεταστούν κατ' αναίρεση από το Δικαστήριο.

105 Προκειμένου να εξεταστεί το βάσιμο του σχετικού λόγου αναιρέσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως εξάλλου αναγνώρισαν οι διάδικοι, αυτός ο λόγος αναιρέσεως στηρίζεται στην υπόθεση στην οποία βασίστηκε και ο πρώτος λόγος αναιρέσεως της Επιτροπής, ήτοι ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υποψηφίων, επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της στο στάδιο της διαδικασίας του διαγωνισμού που έπεται της συνάψεως της συμβάσεως.

106 Η Επιτροπή υποστηρίζει, ειδικότερα, ότι το Πρωτοδικείο εσφαλμένα έκρινε ότι η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ του συνόλου των υποψηφίων συνεπάγεται ότι αυτή όφειλε να συμμορφωθεί αυστηρά με τους όρους που προβλέπονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού, ότι δεν μπορούσε να τροποποιήσει μεταγενέστερα, ήτοι μετά τη σύναψη της συμβάσεως, τους όρους της διαδικασίας του διαγωνισμού και, μεταξύ άλλων, τους σχετικούς με την προς υποβολή προσφορά κατά τρόπο μη προβλεπόμενο στην ίδια την προκήρυξη και ότι, ως εκ τούτου, αν επιθυμούσε να προβεί σε τέτοια τροποποίηση, ήταν υποχρεωμένη να κινήσει νέα διαδικασία διαγωνισμού με διαφορετικούς ενδεχομένους όρους που θα ίσχυαν ωστόσο με τον ίδιο τρόπο για όλες τις μετέχουσες στη διαδικασία αυτή επιχειρήσεις.

107 Σ' αυτό το στάδιο της εξετάσεως της αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να κριθεί το βάσιμο της εν λόγω επιχειρηματολογίας της Επιτροπής.

108 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου σχετική με τις δημόσιες συμβάσεις, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 27ης Νοεμβρίου 2001, C-285/99 και C-286/99, Lombardini και Mantovani, Συλλογή 2001, σ. I-9233, σκέψη 37, και της 19ης Ιουνίου 2003, C-315/01, GAT, Συλλογή 2003, σ. I-6351, σκέψη 73).

109 Από τη νομολογία προκύπτει επίσης ότι η τήρηση της εν λόγω αρχής συνεπάγεται υποχρέωση διαφάνειας προκειμένου να καθίσταται δυνατός ο έλεγχός της (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 18ης Ιουνίου 2002, C-92/00, HI, Συλλογή 2002, σ. I-5553, σκέψη 45, και της 12ης Δεκεμβρίου 2002, C-470/99, Universale-Bau κ.λπ., Συλλογή 2002, σ. I-11617, σκέψη 91).

110 Σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υποψηφίων, αντικείμενο της οποίας είναι η προώθηση της ανάπτυξης υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων που μετέχουν σε διαδικασία αναθέσεως δημοσίας συμβάσεως, όλοι οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες κατά τη διατύπωση των όρων των προσφορών τους και, ως εκ τούτου, οι όροι που πρέπει να πληρούν οι προσφορές πρέπει να είναι όμοιοι για όλους τους υποψηφίους.

111 Η αρχή της διαφάνειας, η οποία αποτελεί το επιστέγασμα της προαναφερθείσας αρχής, έχει στην ουσία ως σκοπό να αποκλείει τον κίνδυνο ευνοιοκρατίας και καταχρήσεως εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπο ώστε, αφενός, να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση.

112 Δεδομένης όμως τόσο της σημασίας όσο και του σκοπού και της πρακτικής αποτελεσματικότητας των εν λόγω αρχών, η τήρησή τους πρέπει να εξασφαλίζεται και στην περίπτωση ειδικής διαδικασίας διαγωνισμού όπως η επίδικη, λαμβανομένων ενδεχομένως υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της τελευταίας αυτής διαδικασίας.

113 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή καθόρισε κατ' αρχάς, βάσει του κανονισμού 1975/95 του Συμβουλίου και των προαναφερθέντων κανονισμών 2009/95 και 228/96, τους γενικούς όρους του διαγωνισμού για την προμήθεια χυμού φρούτων και μαρμελάδας για τους

πληθυσμούς της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν και, στη συνέχεια, συνέταξε την προκήρυξη του διαγωνισμού καθορίζοντας τόσο το ακριβές αντικείμενο όσο και τους συγκεκριμένους τρόπους διεξαγωγής της εν λόγω διαδικασίας αναθέσεως.

114 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι διατάξεις των εν λόγω κανονισμών πρέπει να θεωρηθούν ως το πλαίσιο διεξαγωγής του συνόλου της διαδικασίας.

115 Συνεπώς, σ' ένα τέτοιο πλαίσιο εναπόκειται στην Επιτροπή, ως αναθέτουσα αρχή, να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει όχι μόνον κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού αυτή καθ' εαυτή, η οποία έχει ως αντικείμενο την αξιολόγηση των προσφορών και την ανακήρυξη του μειοδότη, αλλά, γενικότερα, μέχρι το πέρας του σταδίου εκτελέσεως της οικείας συμβάσεως.

116 Επομένως, εφόσον μια προσφορά που δεν πληροί τους προβλεπόμενους όρους πρέπει, προφανέστατα, να απορρίπτεται, κατά μείζονα λόγο η αναθέτουσα αρχή δεν είναι εξουσιοδοτημένη να αλλοιώνει τη γενική οικονομία του διαγωνισμού τροποποιώντας στη συνέχεια μονομερώς έναν από τους ουσιώδεις όρους του και, ειδικότερα, μια διάταξη που, αν είχε περιληφθεί στην προκήρυξη του διαγωνισμού, θα είχε παράσχει στους υποψηφίους τη δυνατότητα να υποβάλουν ουσιωδώς διαφορετική προσφορά.

117 Συνεπώς, σε περίπτωση όπως η υπό κρίση, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορούσε μετά τη σύναψη της συμβάσεως και, επιπλέον, με απόφαση το περιεχόμενο της οποίας παρεκκλίνει από τις διατάξεις των προγενέστερα εκδοθέντων κανονισμών, να τροποποιήσει ουσιώδη όρο του διαγωνισμού όπως τον σχετικό με τους τρόπους πληρωμής για τα προϊόντα τα οποία αφορούσε η προμήθεια.

118 Συγκεκριμένα, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή επιθυμεί, για συγκεκριμένους λόγους, την τροποποίηση ορισμένων όρων του διαγωνισμού μετά την ανακήρυξη του μειοδότη, οφείλει να προβλέπει ρητά την εν λόγω δυνατότητα προσαρμογής, όπως και τους τρόπους εφαρμογής της, στην προκήρυξη του διαγωνισμού που έχει συντάξει και η οποία οριοθετεί το πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να διεξαχθεί η διαδικασία, οπότε όλες οι επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να μετάσχουν στον διαγωνισμό το γνωρίζουν εξ αρχής και τελούν, κατ' αυτόν τον τρόπο, σε ισότητα κατά την υποβολή της προσφοράς τους.

119 Επιπλέον, στην περίπτωση που δεν προβλέπεται ρητά παρόμοια δυνατότητα, αλλά η αναθέτουσα αρχή σκοπεύει, κατά το στάδιο που έπεται της αναθέσεως της συμβάσεως, να αποκλίνει από έναν από τους ουσιώδεις προβλεπόμενους όρους, δεν μπορεί νομίμως να συνεχίσει τη διαδικασία εφαρμόζοντας άλλους όρους από τους αρχικά προβλεφθέντες.

120 Συγκεκριμένα, αν επιτρεπόταν στην αναθέτουσα αρχή να τροποποιεί κατά βούληση και κατά το στάδιο της εκτελέσεως της συμβάσεως τους όρους του διαγωνισμού, χωρίς ρητή εξουσιοδότηση προκύπτουσα από τις σχετικές ισχύουσες διατάξεις, θα αλλοιώνονταν οι αρχικά προβλεφθέντες όροι που διέπουν την ανάθεση της συμβάσεως.

121 Επιπλέον, μια τέτοια πρακτική θα συνεπαγόταν αναπόφευκτα παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων, εφόσον δεν εξασφαλίζονται η ενιαία εφαρμογή των όρων του διαγωνισμού και η αντικειμενικότητα της διαδικασίας.

122 Εν προκειμένω δεν αμφισβητείται ότι η Επιτροπή, μετά την ανάθεση της συμβάσεως, αντικατέστησε τα προβλεπόμενα στην προκήρυξη του διαγωνισμού φρούτα από άλλα φρούτα ως τρόπο πληρωμής για τα προϊόντα που έπρεπε να προμηθεύσει ο μειοδότης, παρόλο που αυτή η αντικατάσταση φρούτων δεν προβλεπόταν ούτε στην εν λόγω προκήρυξη ούτε στη σχετική κανονιστική ρύθμιση στην οποία στηριζόταν η προκήρυξη.

123 Συνεπώς, ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε, με τη σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίδικη τροποποίηση την οποία αποφάσισε η Επιτροπή μολονότι δεν είχε σχετική εξουσιοδότηση, έπρεπε να επιφέρει την ακύρωση της αποφάσεως της 6ης Σεπτεμβρίου 1996, λόγω παραβάσεως της προκηρύξεως του διαγωνισμού που επισυνάπτεται στον κανονισμό 228/96 καθώς και παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων.

124 Όσον αφορά τον ισχυρισμό που προβάλλει η Επιτροπή με τον ίδιο λόγο αναιρέσεως, ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση στηρίχθηκε σε αντιφατική αιτιολογία, καθότι, μολονότι απαγορεύει την τροποποίηση των όρων του διαγωνισμού, όπως αυτοί ορίζονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά το στάδιο εκτελέσεως της συμβάσεως έναντι του μειοδότη, ορίζει παράλληλα ότι πρέπει να κινηθεί νέα διαδικασία, πράγμα που επιφέρει αναπόφευκτα μεταβολή των όρων του διαγωνισμού, αρκεί να σημειωθεί ότι η αιτίαση αυτή στηρίζεται σε προδήλως εσφαλμένη κατανόηση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

125 Συγκεκριμένα, από το κείμενο της εν λόγω αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι, ελλείψει ρητής σχετικής διατάξεως στην προκήρυξη του διαγωνισμού, απαγορεύεται στην αναθέτουσα αρχή να τροποποιήσει, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, τους όρους του διαγωνισμού, διότι άλλως παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων καθώς και την αρχή της διαφάνειας.

126 Κατά τα λοιπά, όπως προκύπτει ρητά από τη σκέψη 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή μπορούσε επομένως, εφόσον το έκρινε αναγκαίο, να προβλέψει στην προκήρυξη του διαγωνισμού τη δυνατότητα τροποποιήσεως, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, των όρων πληρωμής των μειοδοτών, προβλέποντας ειδικότερα τους συγκεκριμένους όρους για την αντικατάσταση των ρητά προβλεπομένων ως πληρωμή για τις οικείες προμήθειες φρούτων από άλλα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα τηρούνταν πλήρως οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της διαφάνειας.

127 Το γεγονός ότι, με την ίδια σκέψη 81, το Πρωτοδικείο αναφέρει τη δυνατότητα διεξαγωγής νέου διαγωνισμού εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν ήταν εξουσιοδοτημένη να αντικαταστήσει τα προβλεπόμενα φρούτα με άλλα, ουδόλως έρχεται σε αντίθεση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις. Ασφαλώς, στην περίπτωση αυτή τίποτε δεν θα εμπόδιζε την αναθέτουσα αρχή να θέσει διαφορετικούς όρους, αλλά τουλάχιστον αυτοί θα ίσχυαν με τον ίδιο τρόπο για το σύνολο των υποψηφίων. Επομένως, και στην περίπτωση αυτή, όπως και στην αναφερθείσα στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως, θα εξασφαλιζόταν η πλήρης τήρηση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της διαφάνειας.

128 Όσον αφορά το γεγονός ότι η Επιτροπή ερμήνευσε την τελευταία περίοδο της σκέψεως 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κατά τρόπο που δεν της άφηνε άλλη δυνατότητα, ως προς την εκτέλεση της αποφάσεως, παρά τη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού, αρκεί να σημειωθεί ότι δεν εναπόκειται στον κοινοτικό δικαστή να υποδείξει στους παρανομούντες τον τρόπο αποκαταστάσεως της διαπιστωθείσας παρανομίας.

129 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του ως αβάσιμος.

— Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως

130 Με τον λόγο αυτό η Επιτροπή στρέφεται κατά της σκέψεως 80 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία τα στοιχεία που προσκόμισε η Επιτροπή δεν αποδείκνυαν ότι όταν εκδόθηκε η απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1996 υπήρχε έλλειψη διαθέσιμων μήλων στα αποθέματα παρεμβάσεως ικανή να παρακωλύσει την εκτέλεση των προβλεπόμενων στην προκήρυξη του διαγωνισμού πράξεων.

131 Όπως προκύπτει από το κείμενο της σκέψεως 80, το οποίο αρχίζει με τη λέξη «επιπλέον», όπως και από αυτό της σκέψεως 81 της ίδιας αποφάσεως, που αρχίζει με τη φράση «ακόμη και αν υποτεθεί ότι σε κοινοτικό επίπεδο δεν υπήρχαν διαθέσιμα μήλα τα οποία θα μπορούσαν να παραληφθούν[...]», η εκτίμηση του Πρωτοδικείου στην εν λόγω σκέψη 80 συνιστά απλώς πλεονάζουσα αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεως.

132 Επομένως, κατά την παρατεθείσα στη σκέψη 68 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως, ο οποίος στρέφεται κατά της εν λόγω αιτιολογίας του Πρωτοδικείου, είναι εν πάση περιπτώσει αλυσιτελής και πρέπει, κατά συνέπεια, να απορριφθεί.

133 Δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους που προέβαλε η Επιτροπή προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως δεν έγινε δεκτός, η εν λόγω αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

134 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδικασία της αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Succhi di Frutta ζήτησε να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της παρούσας δίκης.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**

2) **Καταδικάζει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα δικαστικά έξοδα της παρούσας δίκης.**

Skouris Cunha Rodrigues Puissochet

Schintgen Macken

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Απριλίου 2004.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

V. Skouris